

4. 9. 2018

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Konec termínu pro zápis do Evidence údajů o skutečných majitelích se blíží

Novela zákona č. [304/2013](#) Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, účinná od 1. ledna 2018, zavedla Evidenci údajů o skutečných majitelích („Evidence“), do které musí všechny právnické osoby zapsané do obchodního rejstříku zapsat své skutečné majitele do 1. ledna 2019. Ostatní právnické osoby zapsané do dalších veřejných rejstřících (včetně svěřenských fondů) mají tuto povinnost do 1. ledna 2021. Co to v praxi znamená, jak je to složité a jaké problémy to může způsobit?

Kdo je skutečným majitelem?

Za skutečného majitele se podle § 4 odst. 4 zákona č. [253/2008](#) Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu („**AML zákon**“), považuje fyzická osoba, která má fakticky nebo právně možnost vykonávat přímo nebo nepřímo rozhodující vliv v právnické osobě, ve svěřenském fondu nebo v jiném právním uspořádání bez právní osobnosti. Skutečným majitelem je vždy konkrétní fyzická osoba (příp. více fyzických osob). AML zákon dále uvádí, které skutečnosti můžou indikovat skutečného majitele. Naplnění těchto skutečností ale nemusí nutně znamenat, že je daná osoba skutečným majitelem. Vždy je potřeba posoudit, zda má tato osoba možnost vykonávat rozhodující vliv.

Společnosti mají povinnost svého skutečného majitele identifikovat a zaznamenávat aktuální údaje ke zjištění a ověření jeho totožnosti, včetně údajů o skutečnosti, která zakládá postavení skutečného majitele či jiného odůvodnění, proč je tato osoba považována za skutečného majitele.

Evidence údajů o skutečných majitelích

Evidence vznikla na základě požadavku tzv. 4. AML Směrnice na uchovávání údajů o skutečném vlastnictví v centrálním registru s cílem mít aktuální a přesné informace o konečných příjemcích finančních prostředků, ke kterým mají přístup zejména státní orgány, finanční zpravodajské jednotky a povinné osoby při provádění opatření kontroly klienta. V mnohdy složitých korporátních vztazích je totiž snadné zastřít skutečné majitele.

Evidence je neveřejným rejstřikem. Údaje o skutečném majiteli se neposkytují spolu s opisem zápisu z veřejného rejstříku a ani se neuveřejňují. Do Evidence má přístup omezený, avšak relativně široký okruh osob. Kromě státních orgánů jde především o zástupce tzv. povinných osob, které mají z AML

zákona povinnosti týkající se zjišťování a kontroly skutečných majitelů (zde se jedná především o banky a další finanční instituce).

Prvním zápisem skutečných majitelů do Evidence celý proces rozhodně nekončí. Údaje je nutné udržovat aktuální a přesné.

Jaké jsou následky nezapsání skutečného majitele do Evidence?

Pokud právnické osoby do 1. ledna 2019 nesdělí a nedoloží informace o svých skutečných majitelích do Evidence, žádné přímé sankce jim prozatím nehrozí. Mohou se však dostat do problémů při žádostech o poskytování finančních služeb, protože finanční instituce musí dle AML zákona provádět kontrolu klienta, jejíž součástí je i zjišťování a ověřování skutečného majitele. Pokud při ověřování budou využívat i Evidenci a naleznou zde rozpor (nebo žádné informace nenaleznou), je možné, že se poskytnutí bankovního produktu a služby zkomplikuje.

Na další problémy by však právnické osoby mohly narazit, pokud budou usilovat o veřejnou zakázku nebo žádat o dotaci z evropských fondů.

Dle zákona č. [134/2016](#) Sb., o zadávání veřejných zakázek totiž by měl zadavatel veřejné zakázky získat údaje o skutečném majiteli z Evidence. Pokud tedy informace v Evidenci budou chybět, nebo budou v rozporu s jinak deklarovanými údaji o skutečném majiteli, právnická osoba si ztíží své šance na úspěch v zadávacím řízení.

Podle oznámení zveřejněného na webových stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu řídicí orgán Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost byla do výzev vyhlašovaných od června roku 2018 zařazena podmínka stanovující, že žadatelem dotace programů nebude moci být subjekt, který ke dni podání žádosti nemá zapsány skutečné majitele v Evidenci.

Je zápis do Evidence složitý?

Pro některé právnické osoby s jednoduchou vlastnickou strukturou určení skutečného majitele a jeho zápis do Evidence nebude představovat větší problém. Při naší praxi se však běžně setkáváme s vlastnickými strukturami, úpravami hlasovacích práv v orgánech apod., kdy mají tyto společnosti se samotným určením svých skutečných majitelů potíže (a to nejenom u velkých společností). Na první pohled jasný pojem skutečného majitele má totiž zákonnou definici s mnoha úskalími. Typickým příkladem mohou být společnosti s účastí zahraničních právnických osob.

Pozor si musí dát i společnosti působící ve více zemích, kde jednak můžou vznikat obdobné evidence a povinnosti (hlavně v EU) a kde také ale definice skutečného majitele může být odlišná a do tamní evidence se mohou poté hlásit jiné osoby. Např. skutečným majitelem v USA je už osoba s 10 % hlasovacích práv oproti 25 % ve většině států EU.

Radek Musílek,

advokát

Ambruz & Dark Deloitte Legal, s.r.o., advokátní kancelář

Vladimír Cupal,
Assistant Director FAS
Deloitte Advisory, s. r. o.

[Ambruz & Dark Deloitte Legal s.r.o., advokátní kancelář](#)

Karolinská 654/2
186 00 Praha 8

Tel.: +420 246 042 100
Fax: +420 246 042 030
e-mail: legalcz@deloittece.com

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Darování pro případ smrti nemovité věci zapsané v katastru nemovitostí a určení výše odměny soudního komisaře](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)